

Soraya
LANE
Italialainen
tytär

Suomentaneet Lauri Sallamo ja Heidi Tihveräinen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos
The Italian Daughter

Copyright © Soraya Lane, 2022
First published in Great Britain in 2022 by Storyfire Ltd trading as Bookouture.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

*Omistettu kustannuspäällikölleni Laura Deaconille.
Kiitos, kun olet uskonut kirjasarjaani idean alkubetkistä
lähtien. Olen ikuisesti kiitollinen saamastani tilaisuudesta.*

PROLOGI

COMOJÄRVI, 1946

ESTEE

Esteen henki salpautui, kun Felix kaivoi jotakin takkinsa taskusta.

”Estee, ostin tämän sormuksen heti seuraavana päivänä sen jälkeen kun näin sinut esiintymässä La Scalassa silloin vuosia sitten”, Felix kertoi pidellen pientä, punaista samettirasiaa käsisään. ”Olet ainoa nainen, jota olen koskaan rakastanut.”

Estee olisi kipeästi halunnut nähdä sormuksen ja ihailla miehen valitsemaa timanttia, mutta sen sijaan hän tarttui miehen käteen ja painoi sen rasian päälle. *Hän on edelleen kihloissa toisen naisen kanssa.*

”Ei”, Estee kuiskasi. ”Nyt on väärä hetki. Kosi minua sitten kun olet oikeasti vapaa.”

Felix työnsi rasian takaisin taskuunsa muttei kääntänyt katsettaan. ”Saanko kysyä sinulta erästä asiaa?”

Estee nyökkäsi. ”Totta kai.”

”Jos olisin kosinut sinua ensin, olisitko suostunut?”

Esteen silmät olivat olleet tähän asti kuivat, mutta nyt ne kostuivat kyynelistä. ”Kyllä, Felix. Siitä ei ole epäilystäkään. En ole ikinä halunnut ketään muuta.”

LONTOO, NYKYHETKI

Lily tuuppasi asunnon oven auki ja retuutti salkkunsaa ja putkikas-sinsa sisälle perässään.

”Haloo?” hän huhui ja tökkäsi oven kiinni jalallaan samalla kun laski kantamuksensa lattialle.

Kun vastausta ei kuulunut, hän otti vielä muutaman askelen ja katseli ympärilleen. Hän oli ollut neljä vuotta poissa kotoa, mutta mikään ei ollut muuttunut. Luonnonvalkeat seinät näyttivät samalta kuin aina ennenkin, kuten myös sohvan pöyheät koriste-tyynyt ja kultakehyksinen peili, jonka alle takanreunukselle oli ahdettu lukemattoman monta kehystettyä valokuvaa.

Lily pysähtyi tarkastelemaan kuvia, joista useimmissa hän näki oman sädehtivän hymynsä. Hän sipaisi peukalollaan isänsä kasvo-kuvaa, käänsi katseensa äitinsä kuvaan ja tajusi silloin, kuinka kova ikävä hänellä oli ollut.

Hän asteli keittiöön ja tiesi jo vaistomaisesti, ettei äiti ollut ko-tona. Hän huomasi penkillä viestin, poimi sen ja nojasi työtasoa vasten lukemaan sitä.

Kultaseni, haluaisin kovasti jo nähdä sinut, mutta päätin lähteä Italiaan, koska sää on siellä nyt niin kaunis. Nähtäisiinkö siellä? Rakkain terveisin Ä.

Lily naurahti ja pudotti viestin. *Minä kun olin valmistautunut iloiseen jälleennäkemiseen, ja hän onkin häipynyt Italiaan!* Ei Lily voinut silti syyttää äitiään. Tämä oli joutunut kehittämään uutta sisältöä elämäänsä, kun ainoa tytär oli lähtenyt ulkomaille, ja oli ihanaa, että äiti oli onnellinen.

Leivänpaahtimen vieressä oli pino avaamattomia kirjeitä, joiden Lily arveli osoitetun hänelle. Muutama kirjeistä oli äidille, mutta pinkan pohjimmainen kiinnitti erityisesti hänen huomionsa.

Patricia Rhodesin perikunnalle.

Lily käänteli kirjekuorta käsissään ja ihmetteli, miksei äiti ollut avannut isoäidin perikunnalle osoitettua kirjettä. Hän pani merkille asianajotoimiston virallisen leiman, ujutti kyntensä sinetin alle ja haukotteli. Hän aikoi lukea kirjeen, vaikka kaksikymmentäkaksi tuntia kestänyt lento tuntui kovasti jo jäsenissä. Hänen aiemmassa asuinpaikassaan oli varmasti jo keskiyö, joten ei kummakaan, että häntä väsytti.

Tiedoksi Patricia Rhodesin perikunnalle

Teitä pyydetään ystävällisesti saapumaan 26. elokuuta klo 9 Williamson, Clark & Duncanin toimistoon Lontoon Paddingtoniin, missä teille luovutetaan perikunnalle testamentattu esine. Pyydämme teitä ilmoittamaan toimistoomme, että olette vastaanottaneet tämän kirjeen.

Ystävällisin terveisin
John Williamson

Lily hieroi silmiään ja luki tekstin uudelleen. Hänen isoäitinsä oli kuollut yli kymmenen vuotta sitten, kun hän oli ollut vasta teini-ikäinen, ja nimen näkeminen aiheutti oudon väristyksen

selkäpiissä. Hän oli palvonut mummia, joka oli ollut mitä lämpimin ja lempein ihminen. Hän tunsi syyllisyyden piston tajutessaan, ettei ollut viime aikoina ajatellut mummiaan kovinkaan usein isäänsä verrattuna. Hän hymyili muistellessaan, kuinka mummin luona vieraillessaan hän oli istunut tämän kanssa auringossa hörppimässä teetä samalla kun oli vuodattanut tälle kaikki teini-ikäiselle ominaiset ongelmansa.

Lily tarttui puhelimeensa ja kysyi nopeasti sähköpostitse asianajajalta lisätietoja. *Tässä täytyy olla jokin erehdys. Kai minä nyt tietäisin, jos mummin perintöön liittyisi epäselvyyksiä?*

Lily avasi silmänsä. Kesti hetken tajuta, missä hän oikein oli, ja korkea valkoinen katto näytti aluksi tuntemattomalta. Hän kam-pesi itsensä kyynärpäiden varaan.

Lopulta hän hivutti jalkansa vuoteen reunan yli ja alkoi sukia sormin takkuisia hiuksiaan. Pimeään huoneeseen tihkui valoa ainoastaan käytävästä, jonka lamppua hän ei selvästi ollut muis-tanut sammuttaa. Yöpöydän kello näytti aamuneljää, mikä tar-koitti, että hän oli nukkunut tuntitolkulla – miltei koko päivän ja yönkin. Olo oli kuitenkin kaikkea muuta kuin virkistynyt ja jopa aiempaakin tokkuraisempi.

Hän raahusti kylpyhuoneeseen, pirskotti vettä kasvoilleen ja kat-seli kuvajaistaan lavuaarin yläpuolella olevasta pyöreästä peilistä. Nenänvarren ja poskipäiden vaaleat pisamat erottuivat selvästi meikittömillä kasvoilla: ne kertoivat omaa tarinaansa ankarasta auringonpaisteesta Uudessa-Seelannissa, missä hän oli asunut ja työskennellyt. Hän kosketti ihoaan sormenpäillään ja hymyili – uusi päivettynyt tyyli sopi hänelle. Hänen tummat kutrinsa oli-vat pitkät ja vallattomat ja loivat vaikutelman rantatytöstä aiem-man kaupunkilaistytön sijaan. Sekin oli hänelle mieleen – rento nykyminä oli vuosien etsiskelyn tulos, eikä hän halunnut luopua siitä vain siksi, että oli äskettäin muuttanut takaisin Lontooseen.

Lily kietaisi pitkät, tummat hiuksensa nutturalle päälle, tassutti keittiöön etsimään puhelintaan ja löysi sen keittiön tasoilta eli juuri sieltä, mihin sen oli jättänytkin. Hän oli saanut entiseltä kollegaltaan sähköpostin, ja siinä oli liitteenä kuva viinitarhasta, jossa hän oli työskennellyt: viiniköynnökset olivat verkkojen ja nurmikko kuuran peitossa. Hän hymyi ja kuvitteli, millaista olisi olla siellä – hän hakisi aamukahvinsa ravintolan avautuessa ja tuijottaisi viiniviljelmää, jotka levittäytyivät riveittäin silmäkantamattomiin. Lily huokaisi. Kenties hänen olisi pitänyt jäädä Uuteen-Seelantiin sen sijaan että otti vastaan kesätyöpaikan Italiassa, mutta hän oli toisaalta päättänyt hankkia mahdollisimman paljon kokemusta eri maailmankolkista ennen kuin päättäisi, minne asettuisi pysyvästi.

Hän palasi sähköpostien pariin ja huomasi saaneensa myös vastauksen asianajotoimistosta.

Arvoisa neiti Mackenzie,

kiitoksia yhteydenotostanne. Ymmärrämme, että aieman viestimme sisältö saattoi vaikuttaa arvoitukselliselta, mutta mielestämme järkevintä olisi keskustella asiasta teidän tai muun perheenjäsenenne kanssa kasvotusten. Pyytäisimme teitä vielä varmistamaan, että pääsette perjantaina paikalle. Muussa tapauksessa sovimme toisen ajankohdan.

Ystävällisin terveisin, Hope Berensonin perikunnan puolesta

John Williamson

Hope Berenson? Lily kurtisti kulmiaan ja yritti pätkäillä, oliko kuullut nimen joskus aiemminkin. Se ei kuulostanut tutulta, ja hän olisi halunnut kysyä nimestä äidiltään. Kenties

kyseessä oli joku isoäidin vanha tuttava, joka oli testamentannut hänelle omaisuuttaan tietämättä, että hän oli kuollut aikaa sitten. Lily toivoi ainoastaan, ettei kyseessä ollut jokin vanha kاپine, jonka hän joutuisi raahaamaan kotiin tapaamisen jälkeen.

Lily asetti puhelimen pöydälle ja päätti lääkittää akuuttia kofeiininpuutostaan keittämällä kahvit.

”Kultaseni! Onpa mukavaa kuulla ääntäsi!”

Lily nauroi ja painoi puhelimen tiukemmin korvalleen myöhemmin samana päivänä, jotta kuulisi äitinsä käheän äänen paremmin.

”En saata uskoa, että päätit vain yhtäkkiä lähteä Italiaan!” Lily sanoi. ”Minä jo puolittain odotin saavani tervetuliaisjuhlat.” Hän yritti olla kuulostamatta liian pettyneeltä siitä, että oli saapunut tyhjiin asuntoon – jos äiti oli onnellinen, niin olisi hänkin. Hän ei ollut vielä tavannut äidin uutta kumppania, mutta he vaikuttivat toden totta viettävän iloista elämää yhdessä.

”Kultaseni, enhän minä voinut järjestää juhlia, koska inhoat huomion keskipisteenä olemista.”

Äiti oli oikeassa. Lily inhosi valokeilaan joutumista, kun taas äiti rakasti sitä. Hän oli usein miettinyt, oliko äidin huikentelevuus vaikuttanut siihen, että hänestä oli tullut ujompi ja sisäänpäin kääntynyt.

”Milloin sinä tulet tänne? Nähdäänkö Comojärvellä?”

”Parin viikon kuluttua. Ihanaa nähdä, vaikka saatankin viipyä siellä vain pari yötä.”

”Hienoa! Nyt pitää lopetella, sillä olemme juuri lähdössä päiviä vesille upealla jahdilla. Entä jos kuitenkin tulisit aikaisemalla lennolla, niin saisimme viettää enemmän yhteistä aikaa?”

Lily pudisti päätään, vaikkei äiti tietenkään sitä nähnyt. Hän odotti kovasti matkaa Italiaan – hän oli aina halunnut tutustua

maahan muttei kuitenkaan turistilauman keskellä. Hän halusi imeä itseensä paikallista kulttuuria, vaellella viinitarhoissa, hengittää raikasta ilmaa ja tavata ihmisiä, jotka huolehtivat sadonkorjuusta ja viinin valmistamisesta. Hän halusi ruokailla pienissä kiinnostavissa ravintoloissa ja jutella paikallisten kanssa viehättävillä pikku toreilla sen sijaan että liittyisi Comojärvellä tungeksivien fanien joukkoon nähdäkseen vilauksen George Clooneysta. Hassua kyllä, jälkimmäinen olisi varmasti ollut hänen äitinsä mieleen.

”Minulla on vielä tärkeitä menoja Lontoossa, joten aikaisempi lento ei onnistu, mutta mahtavaa, että näemme pian”, Lily vastasi. ”Ai niin, yksi asia vielä: sanooko nimi Hope Berenson sinulle mitään?”

”Ei, miten niin?”

”Tänne oli saapunut asianajotoimistosta kirje, joka oli osoitettu mummin perikunnalle.”

”Kultaseni, tiedäthän sinä, millainen olen postin kanssa. Varmaankin unohdin avata sen.”

”Ei se mitään. Selvitän, mistä on kyse, ja kerron sitten.”

”*Ciao, bella!*” hänen äitinsä sirkutti ennen kuin lopetti puhelun.

Lily piteli puhelinta hetken kädessään ja kuvitteli mielessään, kuinka äiti nousisi hulpeaan paattiinsa yllään kirkkaanvärinen kaftaani ja toinen toistaan säihkyvämpiä koruja. Hän oli aidosti iloinen äitinsä puolesta. Äiti oli toiminut esimerkillisesti, asettanut lapsensa tarpeet aina etusijalle ja huolehtinut kaikesta Lilyn isän kuoleman jälkeen. Heidän pikku perheensä oli pysynyt tiiviisti koossa, kunnes Lily oli lähtenyt yliopistoon opiskelemaan. Vaikka Lily olikin kiitollinen siitä, että äiti oli löytänyt uuden kumppanin, häntä myös hermostutti tavata ensimmäinen mies, joka oli isän kuoleman jälkeen onnistunut valloittamaan äidin sydämen.

”Pitäkää hauskaa”, hän sanoi puhelimelle laskiessaan sen

pöydälle ja päätti mennä suihkuun. Hän avasi hanan ja odotti veden lämpenemistä. Höyry täytti huoneen, ja hän pyöritteli edelleen mielessään Hope Berensonin nimeä samalla kun sulki silmänsä ja antoi veden kastella kasvot ja vartalon.

Tapaamiseen oli kaksi päivää, ja hän oli pakahtua uteliaisuuteen.

Lily istui Williamson, Clark & Duncanin odotusaulassa sylissään lehti, jota hän teeskenteli lukevansa. Hän vilkuili silmäkulmastaan, kun huoneeseen saapui nuori nainen, joka meni keskustelemaan vastaanottovirkailijan kanssa hiljaisella äänellä.

Lily käänsi katseensa nopeasti takaisin lehteen ennen kuin nainen ehti kääntyä – hän ei halunnut tämän huomaavan, että hän tuijotti. Kummallisinta oli, että aulassa istui odottamassa vain yksi mies. Kaikki muut olivat suurin piirtein Lilyn ikäisiä naisia, jotka hänen tapaansa selailivat lehtiä istuessaan kaikessa hiljaisuudessa.

Hän vilkaisi kelloaan ja liikahti tuolillaan juuri samaan aikaan kun joku korotti äänensä.

”Saisinko huomionne. Pahoittelen, että puhuttelen teitä ryhmänä, mutta pyytäisin Lilyä, Georgiiaa, Claudiiaa, Ellaa, Blakea sekä Rosea seuraamaan perässäni.”

Lily ja jotkut naisista vilkuilivat toisiaan kummastellen, mitä oikein oli tekeillä.

”Tiedätkö sinä, mistä tässä on kyse?” Lily kysyi kuiskaten sievältä vaaleaveriköltä, joka asteli hänen rinnallaan.

Blondi pudisti päätään. ”Ei hajuakaan. Oikeastaan ihmettelen, miksi edes tulin tänne.”

”Emme kai voineet muutakaan”, toinen nainen sanoi, ja Lily hymyili hänelle. ”Ehkäpä meitä odottaa miljoonaperintö, tai sitten meidät kohta kidnapataan. Joka tapauksessa olen salaa sitä mieltä, että kyse on huijauksesta.”

Lily naurahti. Hän oli suhteellisen varma, ettei heitä odotaisi mikään kaamea kohtalo paddingtonilaisessa lasipalatsissa sijaitsevassa asianajotoimistossa, mutta hänelläkin oli silti epäilyksensä.

Heidät ohjattiin lopulta istumaan suureen neuvotteluhuoneeseen, jonka päädyssä istui tyylikäs mies harmaassa puvussa. Tämän vasemmalla puolella istui ehkä noin 35-vuotias nainen yllään silkkipusero ja korkeavyötäröiset mustat housut ja hiukset tiukalla ponihännällä. Naisen ulkoasu oli kaikin puolin moitteeton, mutta laajentuneista silmäteristä välittyi hermostuneisuus.

Kun Lily istuutui, heidät huoneeseen ohjannut apulainen jatkoi jokaiselle muutamia papereita. Kukaan ei koskenut pöydän keskellä odottaviin leivonnaisiin ja kahviin, vaikka apulainen niin kehottikin.

”Tervetuloa kaikille, kiitoksia kun pääsitte paikalle”, mies sanoi hymyillen ja nousi seisomaan. Miehen hiukset olivat harmaat, asteen verran pukua vaaleammat, ja hän vaikutti puhuesaan ensivaikutelmaa nuoremmalta. ”Varmasti huomasittekin, että teitä on täällä tänään kuusi. On erittäin poikkeuksellista tulla kutsutuksi odottamatta ryhmätapaamiseen, mutta tässä tapauksessa tuntui järkevältä pyytää teidät tänne yhtä aikaa.”

Lily tarkkaili miestä eikä ollut vielääkään tullut hullua huraskaammaksi. Hän karaisi kurkkuaan ja olisi melkeinpä halunnut lampsia tiehensä, mutta uteliaisuus vei jälleen kerran voiton.

”Minä olen John Williamson, ja tässä on asiakkaani Mia Jones. Kutsuin teidät paikalle hänen pyynnöstään, ja hän puolestaan noudattaa tätinsä Hope Berensonin toiveita. Meidän toimistomme edusti monia vuosia sitten myös hänen tättiään.”

Lily tarttui edessään olevaan paperiin ja nypläsi sen reunoja kuunnelllessaan.

”Mia, haluaisitko jatkaa tästä ja kertoa asiasta tarkemmin?”

Mia nyökkäsi ja nousi hermostuneen oloisena. Lily nojasi taaksepäin ja kuunteli tarkkaavaisesti.

”Minäkin haluan kiittää teitä, että olette tulleet paikalle, ja pahoittelen punaisia poskiani. En ole tottunut puhumaan näin monelle henkilölle yhtä aikaa”, Mia jatkoi ja yritti hymyillä. ”Pakko myöntää, että minua on hermostuttanut koko aamun.”

Lily hymyili, ja tuntui kuin koko huone olisi huokaissut helpotuksesta Mian tunnustuksen jälkeen.

”Kuten äsken kuulitte, tätini nimi oli Hope Berenson. Hän johti monien vuosien ajan asuntola naimattomille äideille ja näiden lapsille, paikkaa nimeltään Hopen koti. Hänet tunnettiin hienotunteisuudestaan ja lempeydestään ajan ilmapiiristä huolimatta.” Mia naurahti ja katseli hermostuneena ympärilleen. ”Te varmasti mietitte, miksi ihmeessä minä kerron teille tästä, mutta lupaan, että kohta kaikki selviää.”

Lily nojasi pöytään. Mitä tekemistä isoäidillä oli ollut tämän Hopen kodin kanssa? Hänen tietääkseen tällä oli ollut vain yksi lapsi, Lilyn isä. Oliko maailmassa toinenkin lapsi isoäidin nuoruusvuosilta? Vai oliko yhteys vieläkin kaukaisempi?

”Talo on seisonut monta vuotta tyhjillään, mutta nyt se on määrä purkaa tulevan asuntorakennushankkeen tieltä. Päätin siis käydä katselemassa taloa vielä viimeisen kerran.”

Lily vilkuili pöydän ympärillä istuvia muita naisia. Kaikki tuijottivat Miaa otsa kurtussa tai kulmat koholla kuin pähkäillen, mikä heidän oma yhteytensä tähän asuntolaan saattaisi olla.

Lilyä vastapäätä istuva nuori nainen, jolla oli kastanjanruskea tukka, avasi suunsa: ”Mitä tekemistä tällä vanhalla talolla on meidän kanssamme?”

”Anteeksi, olisi pitänyt aloittaa siitä!” Mia vastasi nolostuneena ja asteli huoneen poikki. ”Tädilläni oli talossa iso toimisto,

jossa hän säilytti kaikenlaista kirjanpitoa. Muistin, kuinka paljon äitini oli pitänyt sen huoneen matosta, joten päätin kääriä sen rullalle ja ottaa talteen siltä varalta, että sille olisi vielä käyttöä. Mutta silloin näin lattialankkujen välissä jotakin. Minun oli tietenkin pakko käydä hakemassa apuväline, jolla sain lankut irti, jotta pääsisin tutkimaan tarkemmin.”

Väristys kulki Lilyn selkäpiissä, ja hän nielaisi raskaasti odottaen, että tarina jatkuisi. Hän katseli, kun Mia nosti pienen rasian pöydältä huoneen takaosassa.

”Kun sain ensimmäisen lankun irti, näin kaksi pölyistä rasiaa, ja niitä siirtäessäni taempaa löytyi lisää siistissä rivissä. Jokaiseen oli kirjoitettu käsin nimilappu. En ollut uskoa löytöäni, mutta nimet nähdessäni tiesin heti, ettei niiden sisältö kuulunut minulle, viis siitä kuinka kovasti olisin halunnut katsoa.” Mia hymyili ja katseli jokaista läsnäolijaa ennen kuin jatkoi. ”Toin nämä rasiat teille nähtäväksi. Tuntuu uskomattomalta, että uteliaisuuteni on saattanut teidät kaikki tänne yhteen.”

Lily kuikuili nähdäkseen paremmin, kun Mia asetti rasiat yksitellen varovaisesti pöydälle. Ja silloin hän näki tekstin päivän selvästi: *Patricia Rhodes*. Hän katsoi Miaa epäuskoisesti, kun lakimies avasi jälleen suunsa. *Miksi yhdessä noista laatikoista on minun isoäitini nimi?*

”Mia toi löytämänsä rasiat minulle, ja kävimme yhdessä läpi kaikki hänen tätinsä toimiston vanhat asiakirjat. Hope oli pitänyt tarkasti kirjaa kaikesta, ja vaikka tiedot olivatkin salaisia, päätimme tässä tapauksessa etsiä rasioissa mainitut nimet, jotta esineet voitaisiin palauttaa oikeille omistajilleen. Koin velvollisuudekseni auttaa parhaani mukaan.”

”Avasitteko yhtään niistä?” Lily kysyi ja katsoi Miaa silmiin.

”Emme”, Mia vastasi hiljaisemmalla äänellä. ”Siksi minä pyysin teidät kaikki tänne. Voitte itse päättää, haluatteko avata rasiat vai ette.” Kyynelet kihosivat Mian silmiin, mutta hän pyyhkäisi ne nopeasti pois. ”Niiden on täytynyt olla tädilleni valtavan

tärkeitä, koska hän on säilyttänyt niitä piilossa kaikki nämä vuodet, mutten ymmärrä, miksei hän palauttanut niitä oikeille omistajilleen elinaikanaan. Päätin, että minun täytyy ainakin yrittää, ja nyt te saatte päättää, tulisiko rasioita avata vai ei.”

Lily tunsi pakottavaa tarvetta nousta halaamaan Miaa, mutta hänen katsellessaan Mia ryhdistäytyi ja kohta herkkä hetki oli ohi.

”Emme kuitenkaan tiedä, onko vuosien aikana ollut muitakin rasioita, jotka olisi jo jaettu pois”, lakimies sanoi nojaten pöytään ja nousi hitaasti seisomaan. ”Joko Hope ei jostain syystä halunnut luopua näistä seitsemästä, tai sitten kukaan ei kyselyt niiden perään.”

”Tai sitten hänellä oli omat syynsä pitää ne piilossa”, Mia jatkoi. ”Siinä tapauksessa olen saattanut löytää jotakin, minkä olisi oikeasti kuulunut pysyä kadoksissa.”

Lakimies yskäisi. ”Niin. Mutta oli syy mikä tahansa, minun tehtäväni on välittää rasiat oikeille omistajille, tai tässä tapauksessa oikeiden omistajien perikunnille.”

”Eikö teillä siis ole mitään käsitystä rasioiden sisällöstä?” nainen huoneen toiselta puolelta kysyi.

”Ei ole”, Mia vastasi.

”No, niin kiinnostavaa kuin tämä onkin, minun täytyy palata töihin”, muista hieman erillään istuva kaunis, tummatukkainen nainen sanoi. ”Jos saisin Cara Montanon rasian, jatkan sitten matkaani.”

Lily hämmästyi naisen yliolkaista asennetta – hän itse tuskin malttoi odottaa, että pääsisi tutkimaan isoäitinsä rasian sisältöä.

”Kiitos, kun tulitte”, lakimies sanoi. ”Jos teillä herää myöhemmin kysymyksiä, vastaan niihin mielelläni.”

Nainen nyökkäsi, mutta tämän ilmeestä Lily päätteli, ettei tällä ollut aikomustakaan olla yhteydessä. Muut istuivat hievahattamatta sillä välin kun nainen allekirjoitti paperin ja näytti henkilötodistuksensa. Sitten hän pudotti rasian suureen käsilauk-

kuunsa ja harppoi huoneesta ulos. Lily näki, että naisen nimi oli Georgia.

Lakimies yskäisi taas. ”Jos voisitte yksitellen kertoa nimenne ja allekirjoittaa edessänne olevat dokumentit, pystyn jakamaan loput rasiat. Ymmärrän kyllä, että teillä voi olla muitakin kiireitä.”

Lily istui tutkiskellen edessään olevaa paperia ja hymyili, kun Mia tarjosi hänelle kynän. ”Kiitos.” Hän allekirjoitti paperin ja nosti katseensa. ”Tämä on melkoisen mystistä, vai mitä?”

Lily pani merkille, kuinka sievä Mia hymyillessään oli, kun kasvojen piirteet pehmenivät. Oli kuin tämä olisi asettanut kasvoilleen naamion tunteakseen olonsa riittävän itsevarmaksi koko joukolle puhumiseen.

”Tiedän, että tilanne on aika kummallinen, mutta kun näin, kuinka huolellisesti tätini oli merkinnyt jokaisen rasian, minun oli pakko löytää niiden oikeat omistajat. En kestänyt ajatusta, että ne olisivat jääneet purettavaan taloon.”

Lily nyökkäsi. ”Sääli, että ne olivat niin monta vuotta piilossa.”

Mia otti Lilyn paperit vastaan, ojensi ne lakimiehelle ja antoi sitten Lilylle pienen rasian. Se oli tehty puusta ja suljettu tiukasti narunpätkällä. Omistaja oli merkitty selvästi nimikylttiin. Lily katseli isoäitinsä nimeä, joka oli kirjoitettu täydellisellä kaulokirjoituksella kuten muidenkin rasioiden nimet. Oli ilmeistä, että kirjoittaja oli yksi ja sama henkilö.

Hän olisi halunnut kiskaista narusta ja avata rasian saman tien, mutta tyytyi sivelemään puupintaa peukalollaan ja päästi mielikuvituksensa valloilleen.

”Minulla ei ole enää muuta kerrottavaa, joten jollei teillä ole lisäkysymyksiä...” lakimies jätti lauseensa kesken.

Lily pudisti päätään, nosti leukansa ja katsoi Miaa silmiin. Hän aisti Miasta jotain, kenties yksinäisyyden, ja tapaamisen päätyttyä hän kumartui tämän puoleen.

”Huvittaisi melkeinpä avata tämä saman tien”, Lily sanoi. ”Olen aina karsastanut yllätyksiä.”

”Kunhan ennen avaamista tiedät, että oikeasti *haluat* kurkistaa menneisyyteen. Tieto saattaa muuttaa käsitystäsi omasta perheestäsi ja isoäitisi taustasta. Joidenkin salaisuuksien on parempi pysyä sellaisina. Se oli ainoa syy, miksi emmin tämän tapaamisen järjestämistä.”

Lily nyökkäsi. ”Ymmärrän. Totta puhuen oli melkoinen järkytys kuulla, että isoäitini liittyy tähän jollain tapaa.”

Mia nyökkäsi. ”Voit uskoa, että tajuan sen. En itsekään tienynyt vielä hiljattain juuri mitään, mutta löysin rasioiden seasta myös tätini päiväkirjan. Olen lukenut sitä viime viikkoina. Siinä talossa asui kymmeniä naisia. Jotkut heistä halusivat vauvastaan eroon ja toiset taas olivat murheen murtamia, kun joutuivat luopumaan lapsestaan.” Mia hiljeni.

”Mutta jos niin moni synnytti siellä, eikö rasioitakin pitäisi olla enemmän?” Lily kysyi.

”Ehkäpä”, Mia vastasi. ”Mutta on mahdollista, että rasiat on jo jaettu. Kenties teidän isoäitinne eivät ikinä tulleet penäämään vastauksia.”

”Hei, unohtiko joku tuon?” Lily kysyi osoittaen pöydälle jäänyttä rasiaa samalla kun asetteli omaansa käsilaukkuun.

”Ei, tälle seitsemännelle ei ole löytynyt omistajaa”, Mia sanoi. ”En totta puhuen edes tiedä, miksi otin sen mukaan, mutta olisi tuntunut väärältä jättää se matkasta.”

Lily tuijotti tunteimatonta nimeä ja pohti, kenelle rasia mahdotoi kuulua. Oli suoranainen ihme, että he muut olivat saapuneet noutamaan rasioita, mutta kaikesta päätellen naiset olivat olleet yhtä uteliaita kuin hän itse.

”Kiitos vielä kaikesta”, Lily sanoi.

”Toivottavasti rasia ei sisällä turhan suuria yllätyksiä”, Mia vastasi heilauttaen kättään.

Lily vilkutti hyvästiksi ja hymyili naiselle, joka poistui huoneesta samaan aikaan. Pari tuntia aiemmin hän oli kaivannut maata, joka ei oikeasti ollut hänen kotinsa, ja ihmisiä, joiden

kanssa oli viettänyt viimeiset neljä vuotta – oli melkeinpä tuntunut houkuttavalta ajatukselta varata paluulento. Nyt hänestä kuitenkin yhtäkkiä tuntui siltä, että juuri Lontoossa hänen kuuluikin olla. Ja jos hän ei olisi palannut kotiin, hän ei olisi saanut haltuunsa outoa pikku rasiaa, jossa oli hänen isoäitinsä nimi.

Hän ei koskaan aiemmin ollut uskonut kohtaloon, mutta kenties siinä oli sittenkin jotain perää.

ITALIA, 1937

Hän ei ikinä unohtaisi hetkeä, jolloin näki pojan ensimmäisen kerran.

Estee seisoj lavalla sydän takoen niin lujaa, että rinta oli haljeta. Yleisö taputti ja hymyili hänelle, kun hän niiasi syvään, nousi taas varpailleen ja sipsutti pois lavalta. Hän piti ryhtinsä ylväänä ja kädet ojennettuina ja pakotti itsensä hymyilemään, vaikka selkää, käsiä ja jalkoja särki.

”Hyvin meni”, äiti mumisi hänen saapuessaan, kaappasi hänet syleilyyn ja suukotti häntä suurieleisesti poskille, sillä he olivat edelleen yleisön näköpiirissä. ”Hurmasit heidät.”

Estee tiesi, mitä se tarkoitti. Äiti halusi kaikkien – siis kaikkien tärkeiden ihmisten – näkevän heidät, sillä tämän päivän tarkoitus oli ollut esitellä Piemonten ja lähiseudun vauraille suvuille, kuinka lahjakas tyttö heidän keskuudessaan oli. Estee oli nähnyt aiemmin jonkun työntävän äidin käteen tukun rahaa, joten hänen perheensä selvästikin sai korvauksen hänen esiintymisestään. Ja äidin lämminhenkinen käytös johdettiin vain ja ainoastaan siitä, että muut edelleen näkivät heidät. Estee yritti olla vähemmän kankea ja teeskennellä, että moiset hellyydenosoitukset olivat heidän perheessään tavallisia.

Estee rakasti tanssimista, ja hänen äidillään oli tapana kertoa

varsin liioiteltua tarinaa pikkutyöstä, joka osasi tanssia ennen kuin oppi kävelemään. Oli kuitenkin totta, että hän oli tanssinut pienestä pitäen ja balettitunneilla hänen lahjakkuutensa oli huomattu nopeasti.

Äiti kääntyi tervehtimään lähtöä tekeviä perheitä, ja Estee seisoi tämän vieressä ryhdikkäästi ja vilkutti sormet siroasti aaltoillen. Hän pakotti suunsa hymyyn, painoi leukansa ja yritti antaa kainon vaikutelman, jottei vain tekisi mitään väärää ja saisi myöhemmin nuhteita.

Hänen vastuullaan oli taata perheelleen parempi tulevaisuus. Velvollisuus tuntui raskaana taakkana ja kouraisi välillä vatsasta yhtä kipeästi kuin silloin, kun keho alkoi keskellä yötä epätoivoisesti vaatia lisää ruokaa. Hän harjoitteli taukoamatta ja sai silti syödäkseen vain murto-osan siitä, mitä muut sisarukset saivat.

Estee, sinun tulee olla siro kuin pikkulintu. Eihän kukaan pitäisi lihavasta tanssijasta.

Hän vilkaisi sääriään ja tiesi, kuinka herkeämättä äiti vahiti hänen mittojaan, vaikka hän oli hädin tuskin kahdentoista. Tanssiminen kasvatti kuukausien mittaan hänen pohjelihaksiaan, mistä baletinopettajan mielestä piti olla ylpeä. Joskus hän kuitenkin mietti, mahtoiko äiti sekoittaa lihaksen läskiin, ja mitä enemmän hän päivittäin tanssi, sitä enemmän lihakset kehittyivät. *Ja sitä vähemmän saan syödäkseni.*

Samassa eräs poika astui vanhempiansa ja sisarustensa luota Esteetä kohti, ja pojan nähdessään Estee unohti vatsansa tyystin. Pojan silmät olivat kirkkaat, ja hymyssä oli jotakin erilaista – siinä missä muut vaikuttivat hymyilevän pelkämästä kohteliaisuudesta, tämän pojan sädehtivä hymy oli vilpitön. Esteen täydellisen hallittuun olemukseen ilmestyi särö, kun poika virnisti hänelle ja hän huomasi vastaavansa siihen.

Pojan perhe jutteli viereisen seurueen kanssa ja Esteen äiti oli syventynyt keskusteluun tahollaan, joten Estee hivuttau-

tui lähemmäs poikaa ihmetellen, kuka tämä mahtoi olla. Hän ei käynyt enää koulua eikä tuntenut paikallisia lapsia – hänen perheensä oli muuttanut Piemonteen vastikään isän työn perässä. Eipä sillä, että äiti olisi antanut hänen tutustua muihin lapsiin, sillä mikään ei saanut häiritä hänen keskittymistään balettiin.

Poika nyökkäsi hänelle ja viittilöi häntä tulemaan mukaansa. Estee katseli, kun tumma pää katosi väkijoukkoon, ja tajusi, ettei voinut vastustaa kiusausta. Minne poika meni? Ja miksi tämä halusi hänen seuraavan perässä?

Estee vilkaisi jälleen äitiään, ja tämä näytti uppoutuneen keskusteluunsa jonkun toisen naisen kanssa niin, ettei varmasti edes huomaisi pikku ballerinansa poistumista. Niinpä hän astui hitaasti väkijoukkoon ja hymyili kohteliaasti jokaiselle ohittamalleen henkilölle. Hänen rohkeutensa kasvoi joka askelella, kunnes lopulta hän onnistui livistämään. Väristys kulki selkäpiitä pitkin, kun viileä syysilma kutitteli hänen paljaita olkapäitään ja hän lähti etsimään poikaa, jota oli mahdoton jättää huomiotta.

Tuolla hän on.

Hän pysähtyi vilkaisemaan olkansa ylitse puoliksi odottaen, että äiti olisi huomannut hänen poissaolonsa ja lähtenyt etsimään häntä. Ketään ei kuitenkaan näkynyt. Hän nielaisi epävarmana ja mietti, oliko pojan seuraaminen sittenkin ollut huono ajatus. Saattoi vain kuvitella, mitä ihmiset sanoisivat, jos hänet nähtäisiin kahdestaan pojan kanssa. Joskus hän tunsu olevansa edelleen pelkkä pikkutyttö, mutta hän oli perillä ulkomuodostaan: hän oli kypsymässä naiseksi ja veti jo puoleensa miesten katseita, mikä tarkoitti, ettei hän saisi olla yksin kenenkään miehen tai pojan seurassa. Siitä huolimatta hän huomasi astelevansa poikaa kohti.

”Hei”, poika huikkasi istuessaan nurmikolla ja viskellessään kiviä pieneen lampeen.